

**EUROOPA LIIDU
NÕUKOGU**

**Brüssel, 23. september 2005 (03.10)
(OR. en)**

**Institutsioonidevaheline dokument:
2005/0003 (CNS)**

**12122/1/05
REV 1**

LIMITE

CRIMORG 89

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Valdkondadevaheline organiseeritud kuritegevuse tööühm
Eelm dok nr:	6582/05 CRIMORG 16 10181/05 CRIMORG 57
Teema:	Ettepanek: nõukogu raamotsus organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse kohta

1. jagu: Sissejuhatus

1. Eesistujariik on koostanud käesoleva dokumendi vastuseks küsimustele, mis tõstatati käesoleva raamotsuse üle peetud läbirääkimistel raamotsuse kohaldamisala kohta ja kuritegude suhtes sätestatud kohustuste laadi kohta.

2. Alljärgnevalt esitatud ja lisa sisalduva ettepaneku eesmärk on saavutada õigusliku vahendi eesmärk jätkata edasiminekut, mis saavutati pärast 1998. aasta ühismeedet õiguslase koostöö parandamise kohta kuritegude õiguslike tagajärgede täiendava ühtlustamise kaudu; selleks tuleb kehtivas tekstis sätestatud lähenemisviisi muuta. Eesmärk on seega suurendada õigusliku vahendi lisandväärtust selle kui ühtlustava meetme tõhususe tõenäolisuse suurendamise teel osana ELi võitlusest organiseeritud kuritegevuse vastu.

3. Ettepanek püüab seda eesmärki saavutada alternatiivse raamistiku abil, mis võtab arvesse, et organiseeritud kuritegevus esineb paljudes vormides. Sageli ei kajastu kuritegeliku ühenduse mõiste Euroopa Liidu riikides tegelikult toimivas uurimises ja süüdistuste esitamises. Uued kuriteoliigid näitavad, et raskete kuritegude teel suurt kasu taotlevad isikud on hakanud korraldama ressurside koondamist väga mitmekesiselt ja nii, et selle kohta hangitavad tõendid ei ole piisavad standardse kriminaalasja menetlemiseks. Ettepanek võtab arvesse ka vajadust tagada kohustuste vastavus ELi kriminaalõigussüsteemide, süüdistuste esitamise ja uurimise tavade ning õiguskultuuride mitmekesisusega.

4. Kehtiv tekst määratleb õigustatult tegutsemisviisi, mis tuleb sätestada siseriiklikus õiguses seoses organiseeritud kuritegevuses osalemise iseloomuga, kaasatud isikute arvuga ja rahalise või muu ainelise kasu saamise eesmärgiga. Käesoleva ettepaneku eesmärgiks on täiustada kehtivat teksti:

- määratledes täpsemalt kohaldamisala, keskendudes täpsemalt asjakohase kuriteo liigile (artikkel 1); ja
- nähes ette teatud piiratud ja suunatud paindlikkust kuriteoliikide suhtes, mis tuleks määratleda siseriiklikult, et suurendada organiseeritud kuritegevusega seotud kuritegude uurimise ja süüdistuste esitamise tõhusust (artikkel 2).

2. jagu: Paremini piiritletud kohaldamisala määratlus - artikkel 1

1. Praegu kasutatav meetod kohaldamisala määratlemiseks, mis viitab ainult vähemalt nelja aasta pikkusele maksimaalsele karistusele, on tekitanud mõnedes liikmesriikides muret. Lisas esitatud artikli 1 tekstiga püütakse keskenduda konkreetsemalt kuritegudele, mis on omased organiseeritud kuritegevusele, rakendades lisaks maksimaalse karistuse ja rahalise tulu saamise kriteeriumidele 13. juuni 2002. aasta raamotsuse (Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta) artiklis 2.2 esitatud kuritegude nimekirja muudetud versiooni. Kõiki kõnealuses nimekirjas loetletud punkte ei ole üle võetud.

2. Ei ole vaja üle võtta kuritegelikus ühenduses osalemist, terrorismi või Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohtualluvusse kuuluvaid kuritegusid. Olenemata tingimusest, et kuriteod peavad olema sooritatud rahalise või muud ainelise kasu saamiseks, usub eesistuja, et vägistamine tuleks

nimekirjast välja arvata kuna see ei ole selline kuritegu, mida tavaliselt sooritatakse kasu saamiseks seoses organiseeritud kuritegevusega. Me usume, et samasugused kahtlused on rassistliku ja ksenofoobse kuriteo suhtes, mis on arutamiseks pandud sulgudesse. Meie arvates peaks mõrv ja rasked kehavigastused olema nimekirjas, sest hoolimata sellest, et need esinevad kui organiseeritud kuritegevusele omased "kaasnevad kuriteod", on need kasu saamise eesmärgil sooritatud kuriteod. Ettepanek sisaldab uut lõiget 3, mis võimaldab nõukogul teha nimekirja täiendusi ühehäälselt kokku leppides.

3. jagu Paindlikkus liikmesriikide poolt määratlevate kuriteo liikide suhtes - artikkel 2

1. Artikkel 2 on liigendatud nii, et selle alguses määratletakse käitumine, mida liikmesriigid on kohustatud tunnistama kuriteoks. Siin püütakse kirjeldada kuritegijate ja nende kaasosaliste kogu kuritegelikku käitumist ja viidatakse näidetele kaasosaluse kohta, mida sellega kavatsetakse lisada raamotsuse kohaldamisalasse. Seega on ettepanekus vaid esialgne tekst ümber korraldatud ja ei ole tehtud märkimisväärseid muudatusi.

2. Seejärel pakutakse kõnealuses artiklis liikmesriikidele nende poolt määratletud kuritegude osas, mis vastavad artiklis 1 ja artikli 2 alguses kehtestatud kriteeriumidele, kaks valikuvõimalust. Mõnedes liikmesriikides on nende õigusajaloo, kultuuri ja kogemuste tõttu õigustatud käsitleda kuriteona käitumist, mis keskendub artiklis 1 määratletud organiseeritud kuritegelikku ühendusse kuulumisele või selles osalemisele. Sellisel juhul on nõutud kuritegelik kavatsus või tahtlus seotud isiku teadmistega konkreetse ühenduse tegevusest ja eesmärkidest.

3. Teistes liikmesriikides seevastu ei ole artiklis 1 määratletud kuritegeliku ühendusega seotud kuritegu organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse õiguskultuuri ja tavaga vastavuses. Seetõttu sisaldub ettepaneku artiklis 2 teine valik. Nimetatud valik on palju ulatuslikum kui kehtivas tekstis esitatud kuritegeliku kokkuleppe ("conspiracy") valik. See kohustab liikmesriike määratlema konkreetselt organiseeritud kuritegevusega seotud kuriteod viidates artiklis 1 ja artikli 2 alguses toodud kriteeriumitele, kuid lubab määratlusi, mis keskenduvad kuriteo laadile ja mitte selles kuriteos kaasatud isikute vahelistele suhetele; teiste sõnadega, kuritegude määratlusi, mis otseselt viitavad organiseeritud kuritegevusele aga mitte konkreetses kuritegelikus ühenduses osalemisele.

4. Seejuures on eesmärgiks tagada, et iga tegevus, mis kujutab endast osalemist artiklis 1 määratletud kuriteo sooritamiseks kooskõlastatult tegutsevate isikute eesmärkide saavutamisel, selleks abi osutamist või sellele kaasa aitamist, oleks kriminaalseadustikuga hõlmatud ilma, et oleks vaja tõestada, et sellega seotud isikud olid teadlikud selle kuriteo detailidest, mida nende tegevus või kaasabi sooritada aitas, tingimusel et nad olid teadlikud, et nende tegevus üldiselt aitab kaasa ettevõtmise kuritegelikele eesmärkidele. "Kuritegelik ettevõtmine" on rohkem kui kahe isiku kooskõlastatud tegevus kuritegeliku eesmärgi saavutamiseks.

*Artikkel 1***Mõisted**

1. Käesoleva raamotsuses kasutatakse järgmisi mõisteid: *kuritegelik ühendus* – teatud ajavahemiku jooksul loodud struktuuriline ühendus, millesse kuulub rohkem kui kaks isikut ning mis tegutseb kooskõlastatult, panemaks toime alljärgnevat kuritegusid:

- inimkaubandus;
- laste seksuaalne ärakasutamine ja lapsporno;
- narkootiliste ja psühhotroopsete ainete salakaubavedu;
- relvade, laskemoona ja lõhkeainete salakaubavedu;
- korruptsioon;
- pettus, sealhulgas pettus, mis mõjutab Euroopa ühenduste finantshuve 26. juuli 1995. aasta Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni tähenduses;
- kuritegelikul teel saadud tulu rahapesu;
- rahavõltsimine, sealhulgas eurode võltsimine
- arvutikuriteod;
- keskkonnakuriteod, sealhulgas ebaseaduslik kauplemine ohustatud taimeliikidega ja teisenditega;
- kaasaaitamine ebaseaduslikule sissesõidule ja riigisviibimisele;
- tahtlik tapmine, raske kehavigastuse tekitamine
- ebaseaduslik kauplemine inimorganite ja -kudedega;
- inimrõöv, ebaseaduslik vabaduse võtmine ja pantvangi võtmine;
- [rassism ja ksenofoobia];
- organiseeritud või relvastatud röövimine;
- kultuuriväärtuste, sealhulgas antiik- ja kunstiesemete salakaubavedu;
- kelmus;
- väljapressimine ja raha väljapressimine;
- toodete võltsimine ja ebaseaduslik järeletegemine;

- haldusdokumentide võltsimine ja nendega kaubitsemine;
- maksevahendi võltsimine;
- ebaseaduslik kauplemine hormoonpreparaatide ja muude kasvukiirendajatega;
- tuumamaterjalide ja radioaktiivsete ainete salakaubavedu;
- varastatud sõidukitega kauplemine;
- süütamine;
- õhusõiduki või laeva kaaperdamine;
- sabotaaž;

mis on siseriikliku õiguse kohaselt määratletud ja karistatavad vabadusekaotusega või vabadust piirava julgeolekumeetmega, mille maksimaalne pikkus on neli aastat, ja mille otseseks või kaudseks eesmärgiks on saada rahalist või muud ainelist kasu.

2. *Struktuuriline ühendus* – ühendus, mis ei ole moodustatud kuriteo vahetuks toimepanekuks juhuslikult ning mille liikmetel ei pruugi olla formaalselt määratletud üleandeid ja millel ei pruugi olla järjepidevat koosseisu ega kindlat struktuuri.

3. Nõukogu võib ühehäälselt ja olles konsulteerinud Euroopa Parlamendiga Euroopa Liidu lepingu artikli 39 lõikes 1 sätestatud tingimustel alati otsustada lisada lõikes 1 sisalduvale nimekirjale muid kuriteokategooriaid. [Nõukogu otsustab lähtudes komisjoni poolt artikli ... alusel esitatud aruandest, kas kõnealust nimekirja tuleks täiendada või muuta.]

Artikkel 2

Kuritegelikus ühenduses või organiseeritud kuritegevuses osalemisega seotud kuriteod

Iga liikmesriik võtab vajalikke meetmeid tagamaks, et iga isiku tahtlikku tegu, millega ta juhib, hõlbustab või abistab artiklis 1 määratletud ja loetletud kuritegude toimepanemist või osaleb nende toimepanemises, sealhulgas teabega ja rahaliste või muude aineliste vahenditega varustamine ning teise isiku värbamine sellise teo toimepanekuks, käsitatakse kas

- (a) [A] konkreetse kuriteona, mis hõlmab [kuritegeliku ühenduse juhtimist ja] osalemist kuritegelikus ühenduses, sealjuures aktiivset osalemist sellises ühenduses, mille puhul kõnealune isik on teadlik kas kuritegeliku ühenduse eesmärkidest ja üldisest tegevusest või ühenduse kavatsusest panna toime artiklis 1 nimetatud kuritegu ja et tema osalemine aitab kaasa ühenduse kuritegevusele; või
- (b) ühe või mitme konkreetse kuriteona, mille korral tegu on osaks kuritegelikust ettevõtmisest või aitab kaasa kuritegelikule ettevõtmisele, millesse kuulub rohkem kui kaks isikut ning mis tegutseb kooskõlastatult, teades, et kõnealune tegevus aitab kaasa kuritegeliku eesmärgi saavutamisele või kuritegelikus ettevõttes tegutsejate eesmärgi saavutamisele.
-